

Úterý 27. dubna 2021

P9_TA(2021)0132

Námítka vůči prováděcímu aktu: maximální limity reziduí pro některé látky včetně lufenuronu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. dubna 2021 o návrhu nařízení Komise, kterým se mění přílohy II, III a IV k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro aklonifen, akrinathrin, *Bacillus pumilus* QST 2808, chlorantraniliprol, ethirimol, lufenuron, penthiopyrad, pikloram a *Pseudomonas* sp. kmen DSMZ 13134 v některých produktech a na jejich povrchu (D070113/03 – 2021/2590(RPS))

(2021/C 506/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh nařízení Komise, kterým se mění přílohy II, III a IV k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro aklonifen, akrinathrin, *Bacillus pumilus* QST 2808, chlorantraniliprol, ethirimol, lufenuron, penthiopyrad, pikloram a *Pseudomonas* sp. kmen DSMZ 13134 v některých produktech a na jejich povrchu (D070113/03,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 1 a čl. 14 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení,
- s ohledem na stanovisko Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva ze dne 4. prosince 2020,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanovuje rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů⁽²⁾,
- s ohledem na odůvodněné stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 15. července 2020, které bylo zveřejněno dne 18. srpna 2020⁽³⁾,
- s ohledem na odůvodněné stanovisko úřadu EFSA ze dne 18. listopadu 2016, které bylo zveřejněno dne 5. ledna 2017⁽⁴⁾,
- s ohledem na odůvodněné stanovisko úřadu EFSA ze dne 30. září 2008, které bylo zveřejněno dne 22. června 2009⁽⁵⁾,
- s ohledem na čl. 5a odst. 3 písm. b) rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽⁶⁾,
- s ohledem na čl. 112 odst. 2 a 3 a odst. 4 písm. c) jednacího řádu,
- s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71.

⁽³⁾ Odůvodněné stanovisko úřadu EFSA ke stanovení přípustných odchylek pro dovoz lufenuronu v různých komoditách rostlinného a živočišného původu, EFSA Journal 2020; 18(8):6228, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2020.6228>.

⁽⁴⁾ Odůvodněné stanovisko úřadu EFSA k přezkumu stávajících maximálních limitů reziduí pro lufenuron v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 396/2005, EFSA Journal 2017; 15(1):4652, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4652>.

⁽⁵⁾ Vědecká zpráva úřadu EFSA o přezkumu posuzování rizik u účinné látky lufenuron z hlediska jejího použití jako pesticidu, EFSA Journal 2009; 7(6):189, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2009.189r>.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Úterý 27. dubna 2021

- A. vzhledem k tomu, že lufenuron je pesticid na bázi benzoylurey, který brání produkci chitinu u hmyzu, a že se používá jako pesticid a fungicid; vzhledem k tomu, že platnost registrace lufenuronu skončila dne 31. prosince 2019 a že v rámci nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 nebyla podána žádost o její prodloužení⁽⁷⁾; vzhledem k tomu, že registrace lufenuronu pro použití v Unii už neplatí, ale že je stále vyvážen jako pesticid pro zemědělsko-potravinářské odvětví; vzhledem k tomu, že podle studie německého Úřadu na ochranu životního prostředí⁽⁸⁾ splňuje lufenuron kritéria pro perzistentní, bioakumulativní a toxické látky, která jsou stanovena v příloze XIII nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁽⁹⁾;
- B. vzhledem k tomu, že v čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) je jako jedna z hlavních zásad Unie stanovena zásada předběžné opatrnosti;
- C. vzhledem k tomu, že v čl. 168 odst. 1 SFEU je stanoveno, že „při vymezení a provádění všech politik a činností Unie je zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví“;
- D. vzhledem k tomu, že cílem směrnice 2009/128/ES je dosáhnout udržitelného používání pesticidů v Unii snížením rizik a omezením vlivu používání pesticidů na lidské zdraví, zdraví zvířat a životní prostředí prosazováním alternativních postupů;
- E. vzhledem k tomu, že jak ve Stockholmské úmluvě o perzistentních organických znečišťujících látkách uzavřené v rámci OSN, tak i na setkání revizního výboru pro perzistentní znečišťující látky z roku 2012⁽¹⁰⁾ bylo zjištěno, že lufenuron má vysoký potenciál splnit veškerá kritéria pro perzistentní organické znečišťující látky;
- F. vzhledem k tomu, že sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie ‚od zemědělce ke spotřebiteli‘ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“⁽¹¹⁾ podporuje „globální transformaci směrem k udržitelným zemědělsko-potravinářským systémům“ nejen v rámci hranic Unie, ale také mimo ni, a jejím cílem je „přihlédnout při posuzování žádostí o schválení přípustných dovozních odchylek u pesticidních látek, které už nejsou v EU schváleny, k environmentálním aspektům, a to za dodržování norem a povinností stanovených WTO“;
- G. vzhledem k tomu, že v návaznosti na žádost o přípustných dovozních odchylkách pro lufenuron, který se používá u grapefruitů a cukrové třtiny v Brazílii, byl předložen návrh nařízení Komise, v němž se uvádí, že k tomu, abychom se při dovozu těchto plodin vyhnuli necelním obchodním překážkám, je zapotřebí zvýšit maximální limity reziduí;
- H. vzhledem k tomu, že pokud jde o zásadu obezřetnosti, vyvolává návrh nařízení Komise vzhledem k nedostatku údajů o dopadech lufenuronu na veřejné zdraví a životní prostředí pochybnosti;
- I. vzhledem k tomu, že v svém stanovisku ze dne 15. července 2020 úřad EFSA konstatuje, že „[v] souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 396/2005 podala společnost Syngenta Crop Protection AG u příslušného vnitrostátního orgánu v Portugalsku (hodnotící členský stát) žádost o stanovení přípustné odchylky pro dovoz u účinné látky lufenuronu u nejrůznějších plodin a produktů živočišného původu na základě schváleného použití této látky v Brazílii, Chile a Maroku. Hodnotící členský stát vypracoval v souladu s článkem 8 nařízení (ES) č. 396/2005 hodnotící zprávu, která byla předložena Evropské komisi a dne 24. května 2019 předána Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin“;

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁽⁸⁾ Altenburger, R., Gundel, U., Rotter, S., Vogs, C., Faust, M., Backhaus, T., „Establishment of a concept for comparative risk assessment of plant protection products with special focus on the risks to the environment“, text 47/2017, zpráva č. (UBA-FB) 002256/ENG, https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/1410/publikationen/2017-06-07_texte_47-2017_umweltrisiken-pflanzenschutzmittel.pdf.

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93 a nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽¹⁰⁾ UNEP/POPS/POPRC.8/INF/29.

⁽¹¹⁾ COM(2020)0381.

Úterý 27. dubna 2021

vzhledem k tomu, že hodnotící členský stát navrhl navýšit maximální limit reziduí pro lufenuron u grapefruitů (30krát) a cukrové třtiny (dvakrát) z Brazílie a také u komodit živočišného původu;

- J. vzhledem k tomu, že závěry, ke kterým ve svém stanovisku ze dne 15. července 2020 dospěl úřad EFSA, odůvodňují zvýšení maximálního limitu reziduí u lufenuronu pouze na základě potřeby vyhovět normativním hodnotám v Brazílii a nezabývají se dlouhodobým kumulativním vlivem této látky na reprodukční toxicitu a vývojovou neurotoxicitu ani jeho imunotoxickým potenciálem při dlouhodobém požívání;
1. zamítá přijetí návrhu nařízení Komise;
 2. domnívá se, že návrh nařízení Komise není v souladu s cílem nařízení (ES) č. 396/2005 ani jeho obsahem;
 3. je toho názoru, že návrh nařízení Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 396/2005; konstatuje, že se v 5. bodě odůvodnění tohoto nařízení uvádí, že maximální limit reziduí je nutné s cílem chránit ohrožené skupiny obyvatel, jako jsou děti a nenarozené děti, stanovovat na co nejnižší dosažitelné úrovni;
 4. konstatuje dále, že podle návrhu nařízení Komise by se maximální limit reziduí lufenuronu zvýšil u grapefruitů z 0,01 na 0,30 mg/kg a u cukrové třtiny z 0,01 na 0,02 mg/kg;
 5. poukazuje na to, že podle závěrů nedávno vypracované vědecké zprávy může mít lufenuron u krys teratogenní účinky a vést k histopatologickým změnám v játrech a ledvinách, což naznačuje, že by mohl představovat riziko z hlediska těhotných žen a jejich nenarozených dětí⁽¹²⁾;
 6. konstatuje, že působení insekticidů vede k biochemickým změnám, mj. k oxidativnímu stresu, a že působení chemických znečišťujících látek v životním prostředí na matky bylo nedávno označeno za druhou nejdůležitější příčinu kojenecké úmrtnosti v rozvojových zemích⁽¹³⁾;
 7. znovu opakuje, že dosud nebyly dostatečně prostudovány účinky pesticidů na více generací a že účinky působení pesticidů u lidí v gestační době se studují jen zřídka; zdůrazňuje, že existuje stále více důkazů o tom, jakou úlohu hraje opakované působení těchto látek v průběhu raného života;
 8. navrhuje, aby maximální limit reziduí lufenuronu zůstal na co nejnižší úrovni, kterou lze stanovit;
 9. domnívá se, že rozhodnutí zvýšit maximální limit reziduí pro lufenuron není opodstatněné, protože neexistují dostatečné důkazy, které by svědčily o přijatelnosti rizika této látky s ohledem na těhotné ženy a jejich nenarozené děti ani s ohledem na bezpečnosti potravin;
 10. vyzývá Komisi, aby návrh nařízení stáhla a neprodleně výboru předložila nový návrh, který by se řídil zásadou předběžné opatrnosti;
 11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

⁽¹²⁾ Basal, W.T., Rahman T. Ahmed, A., Mahmoud, A.A., Omar, A.R., „Lufenuron induces reproductive toxicity and genotoxic effects in pregnant albino rats and their fetuses“, Scientific reports, 2020; 10:19544, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7658361/>.

⁽¹³⁾ Cremonese, C., Freire, C., Machado De Camargo, A., Silva De Lima, J., Koifman, S., Meyer, A., „Pesticide consumption, central nervous system and cardiovascular congenital malformations in the South and Southeast region of Brazil“, International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health. 2014; 27(3), s. 474–486, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24847732/>.